

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-163>

УДК 657

ВПЛИВ СПЕЦИФІКИ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ПОБУДОВУ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

THE IMPACT OF THE SPECIFICS OF CONSTRUCTION ORGANIZATIONS ON THE CONSTRUCTION OF A MANAGEMENT ACCOUNTING SYSTEM

Ясінська Алла Іванівнакандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5445-8987>**Река Володимир Іванович**аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <http://orcid.org/0009-0005-2160-0106>**Yasinska Alla, Reka Volodymyr**

Lviv Polytechnic National University

У статті окреслено основні сутнісні елементи управлінського обліку та обґрунтовано залежність елементів його організації від виду економічної діяльності підприємства. Авторами виокремлено ключові проблеми сучасного сектору будівництва в Україні, що зумовлюють особливості управління такими підприємствами. Систематизовано особливості діяльності будівельних підприємств, котрі здійснюють ключовий вплив на ефективність управлінського обліку. Основним аспектом управлінського обліку для підприємств будівельної сфери ідентифіковано специфічність формування витрат та калькуляції, а як наслідок – процесів ціноутворення. Виокремлено ключові компоненти облікової системи будівельних підприємств та охарактеризовано відповідні їм специфічні компоненти саме управлінського обліку, що дало змогу здійснити ґрунтовний аналіз специфічних методик управлінського обліку витрат та процесів ціноутворення у сфері будівництва.

Ключові слова: будівництво, витрати, контроль, собівартість, облік, управління.

In the post-war period, Ukraine will see a need for the activation of construction, covering both residential and non-residential buildings as well as engineering structures. This will make management accounting in construction more relevant, as it is aimed at mobilizing entrepreneurial potential, reducing construction costs, and accordingly, establishing adequate prices for construction products, which is important for end users. The article outlines the main essential elements of management accounting and justifies the dependence of its organizational elements on the type of economic activity of the enterprise. The authors highlight key problems of the modern construction sector in Ukraine, which determine the peculiarities of managing such enterprises. A systematization of the peculiarities of construction enterprises' activities, which have a key impact on the effectiveness of management accounting, has been carried out. The main aspect of management accounting for construction enterprises has been identified as the specificity of cost formation and calculation, and consequently, pricing processes. As a result, key components of the accounting system of construction enterprises have been singled out and the corresponding specific components of management accounting characterized. This has allowed for a thorough analysis of specific management accounting methodologies for costs and pricing processes in the construction sector. The current accounting system, which includes the compilation of financial statements and their presentation to users, does not meet the needs of the management of construction enterprises at various levels. Therefore, there is a need to implement active management accounting in construction to create an effective informational and analytical base for tactical and strategic management. A well-organized management accounting system in construction is one of the key components of successful entrepreneurship. It is aimed at achieving tactical and strategic goals, effectively solving important tasks that arise during the implementation of new construction projects.

Key words: construction, costs, control, cost price, accounting, management.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток будівельної галузі вимагає від організацій гнучкості, здатності швидко адаптуватися до змін умов ринку та ефективного управління ресурсами. Це, у свою чергу, висуває нові вимоги до побудови систем управлінського обліку, які повинні враховувати специфіку діяльності будівельних компаній. Особливості проектно-орієнтованої природи бізнесу, які характеризуються частими змінами в обсягах та видах робіт, складністю оцінки витрат та результативності проектів, змушують науковців та практиків шукати нові підходи до управління та обліку.

Важливість точного й ефективного управлінського обліку в будівництві стає очевидною в контексті трансформації конкурентоспроможності та оптимізації виробничих витрат. Будівельні компанії, які володіють глибоким і адаптованим під власні потреби управлінським обліком, можуть ефективніше керувати ціноутворенням, визначати фінансові ризики та контролювати ефективність проектів. Такий облік допомагає упорядковувати інформацію про матеріальні, трудові та фінансові ресурси, забезпечує точність у плануванні та виконанні робіт, а також у взаєморозрахунках з підрядниками та замовниками.

Специфіка управлінського обліку в будівельних організаціях також обумовлена необхідністю врахування багатofункціональності будівельних проектів, яка включає різні види діяльності, що вимагають різних методів обліку та контролю. Наприклад, управління витратами на матеріали вимагає одного підходу, тоді як облік трудових ресурсів – іншого. Ці аспекти повинні бути інтегровані в єдину систему, що забезпечує швидкий доступ до актуальної інформації та можливість її аналізу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

З огляду на ці фактори, актуальність розробки та впровадження ефективних систем управлінського обліку в будівельних компаніях є високою. Зростання технологічних можливостей, таких як цифровізація та автоматизація, відкриває нові перспективи для оптимізації цих процесів. Інтеграція сучасних ІТ-рішень може значно підвищити якість обліку, забезпечивши реальність, точність та своєчасність інформації, що є ключовими для успішного управління проектами в динамічному будівельному середовищі.

Роль будівельних підприємств стане ще більш значущою після завершення воєнних дій, коли з'явиться потреба у масштабній

відбудові як житлових, так і комерційних об'єктів, а також інфраструктури. У сучасних умовах ефективність управління бізнесом великою мірою визначається можливістю швидко адаптуватися до змін, а також умінням економічних служб оперативно приймати рішення, спрямовані на оптимізацію витрат і збільшення прибутків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий інтерес до розвитку управлінського обліку зумовлений його критичним впливом на ефективність діяльності підприємств та специфікою галузей, які формують підходи до його організації та виконання. Ряд вітчизняних і міжнародних дослідників присвятили свої роботи питанням вдосконалення методів збору і аналізу облікової інформації для управлінських потреб. Так, сутність та особливості управлінського обліку в сучасних умовах вдало висвітлені у працях Костенко Д., Курей О., Мурашко І., Скрипник С. [5; 6]. В частині дослідження особливостей управлінського обліку та його організації у будівельній сфері варто виокремити праці таких науковців як Власюк І. І., Дибя В. М., Ізмайлов Я. О., Краєвський В. М., Павелко О. В., Пінчук К. С., Попчук Д. О., Свірко С. В. [2; 3; 4; 9; 10] та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В умовах повномасштабної війни питання організації управлінського обліку саме в сфері будівництва охоплені увагою науковців, на наш погляд, недостатньо, оскільки в сучасних умовах турбулентної економіки та масштабних руйнувань різноманітних об'єктів в Україні, актуалізується роль відновлення та відбудови. Це зумовлює потребу до формування такої системи обліково-аналітичного забезпечення будівельного бізнесу, що забезпечить не лише його ефективність, а й прозорість для бюджетного та інвестиційного фінансування.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даного дослідження є ідентифікація тих особливостей сфери будівельного бізнесу, що визначають специфіку та впливають значною мірою на побудову системи управлінського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управлінський облік зазвичай розробляється з урахуванням специфіки діяльності кожного окремого підприємства, включаючи його організаційну структуру та технологічні процеси виробництва товарів, виконання робіт або надання послуг. Він ґрунтується на широкому спектрі інформації, включаючи

дані фінансового обліку та інші джерела, такі як нормативні акти та управлінські рішення. Основне призначення управлінського обліку полягає в тому, щоб забезпечити керівництво внутрішньої структури підприємства необхідною інформацією для керування та контролю за його діяльністю. Цей вид обліку допомагає управлінцям на всіх рівнях приймати обґрунтовані управлінські рішення, плануючи майбутнє, що відображає його прогностичну сутність.

За період незалежності Україні, на тлі сепарації системи бухгалтерського обліку від пострадянського простору та її гармонізації з міжнародними стандартами, у науковій сфері почали активно розвиватися вітчизняні теорії обліку управлінського. В дослідженні колективу авторів [7] представлено вдалий огляд становлення поняття управлінського обліку та основних його напрямків у вітчизняній науковій літературі. Як відзначають дослідники, посилаючись на Задорожнього З.-М. В. [8] управлінський облік забезпечує критично важливу інформацію, яка використовується для моніторингу поточної діяльності організації, розробки стратегій на майбутнє та планування операцій, оптимізації розподілу ресурсів, оцінювання продуктивності, мінімізації суб'єктивізму у прийнятті рішень, а також покращення комунікацій як всередині, так і зовні організації [7; 9]. Галузеві особливості виду діяльності, в якій функціонує підприємство, часто впливають на формування цього виду обліку.

Сучасний будівельний сектор представляє собою широку мережу незалежних економічних агентів, кожен з яких має свої унікальні характеристики та індивідуальні цілі, що ускладнює централізоване управління. На недостатньо розвинутому будівельному ринку України, де конкуренція обмежена і багато будівельних контрактів розподіляються без проведення тендерів, не спостерігається перехід до досконалої конкуренції. Також відсутні зміни, що вирівнювали б умови діяльності та підвищували суспільні очікування від підрядників. Ці обставини призводять до значних регіональних та внутрішньорегіональних відмінностей у ціноутворенні, обов'язках сторін, рівнях прибутковості, структурі контрактних цін, тривалості проектів та інших аспектах діяльності.

Дослідження сфери будівництва ускладнюється різноманітністю організаційних та економічних моделей будівельного процесу, наявністю великої кількості учасників з

різними цілями та завданнями, а також залежністю від кліматичних та інших природних умов. У процесі реалізації будівельних проектів беруть участь різні сторони, включно з інвесторами, замовниками, проектувальниками, генеральними підрядниками та спеціалізованими субпідрядними організаціями. Окрім цих основних учасників, у виробництві будівельної продукції задіяно також численні підприємства, що виробляють технологічне обладнання, будівельні машини та матеріали, кожен з яких прагне досягнення найвищого можливого прибутку.

Будівельна галузь відрізняється значною кількістю специфічних особливостей, які мають вагомий вплив на облікові процеси в цій сфері [9]. Операції в галузі будівництва мають унікальні характеристики порівняно з іншими секторами, що зумовлює необхідність адаптації систем управлінського обліку на таких підприємствах. У зв'язку з цим, керуючись напрацюваннями колективу авторів [10] варто систематизувати особливості будівельних підприємств наступним чином:

- виробничий процес, зазвичай має довготривалий період часу, і кінцевий продукт повинен відповідати високим проектним стандартам вимог замовника;
- проектування включає аналіз різноманітних варіантів для вибору найоптимальнішого рішення з економічної точки зору;
- використання детальних кошторисів для оцінки вартості будівництва;
- продукція в будівництві характеризується довговічністю, високою капітало- та матеріаломісткістю, складністю, індивідуальністю, великим обсягом, географічною фіксацією, а також специфікою у розрахунках за готовий продукт;
- встановлення договірної ціни на виконання будівельно-монтажних робіт проходить в кілька етапів, включаючи розрахунок кошторисної вартості, яку необхідно здійснити генеральним підрядником згідно з контрактом.

Саме ці аспекти і зумовлюють особливості управлінського обліку на будівельних підприємствах та виводять на передній план два компоненти: формування витрат та ціноутворення. В контексті розробки єдиної обліково-управлінської інформаційної системи та особливостей будівельної діяльності, стратегічне управління витратами у будівництві аналізується з перспективи бухгалтерського й управлінського обліку. Це дозволяє виокремити ключові аспекти формування облікової системи у цій галузі:

Будівельний сектор складається з різноманітних учасників, таких як інвестори, замовники, забудовники, підрядники, виробники будівельних матеріалів та проєктні інститути. Система обліку для стратегічного управління повинна адекватно відображати всі ці відмінності: наприклад, для забудовників акцентується увага на організації обліку капітальних інвестицій та їх фінансування, для підрядників – на обліку виробничих витрат, субпідрядних робіт і реалізації кінцевої продукції або виконаних робіт.

Будівельні компанії зазвичай мають структурні підрозділи основного, допоміжного та обслуговуючого виробництва, що спонукає до індивідуального відображення витрат і фінансових результатів у кожному з них. Основна діяльність таких організацій може включати будівельне, промислове та транспортне виробництво, для кожного з яких розробляється унікальна система управлінського обліку.

Особливість тривалості будівельних процесів зумовлює особливості накопичення витрат і формування собівартості кінцевої продукції, що дає змогу вибрати метод визначення фінансових результатів, враховуючи затримки у часі [11].

Ефективність економічної діяльності на будівельних підприємствах, а також збереження матеріальних, трудових і фінансових ресурсів тісно пов'язані з якістю управлінського обліку. Важливим є також адекватна організація обліку витрат і розрахунок собівартості продукції (робіт, послуг). Зараз організація обліку не завжди відповідає сучасному рівню розвитку виробництва, що часто пов'язане з наявністю недоліків у наявній системі виробничого обліку на будівельних підприємствах. До основних проблем належать: несумісність облікових процедур з організацією та технологією виробництва, відсутність науково-обґрунтованих норм витрат, недоліки в нормативних актах, що регулюють склад собівартості та систему обліку, а також нерациональний вибір методів обліку витрат і калькуляції собівартості продукції.

Особливості організації будівельного виробництва та поширення економічного механізму, спрямованого на мінімізацію витрат, змушують переосмислити різні аспекти даної проблеми формування собівартості продукції у вигляді будівельних робіт. Важливо зазначити, що, незалежно від «витратної природи», значення собівартості в економічному контексті залишається висо-

ким. На наш погляд, будь-який економічний механізм вимагає кореляції між витратами, врахованими у собівартості, та результатами діяльності команди.

Будівельна індустрія має унікальні характеристики, які формують її облікову та контрольну систему. Основною особливістю є нерухомість та географічне розосередження об'єктів, що вимагає постійного переміщення обладнання та робочих кадрів між місцями будівництва. На відміну від промислових підприємств, які зазвичай залежать від зовнішніх служб (таких як електро-, водопостачання, водовідведення, технічне обслуговування, пусконаладжувальні роботи), будівельні компанії часто мають необхідність організувати власні допоміжні виробництва. Саме тому облік та контроль за виконанням будівельно-монтажних робіт, їхньою якістю та станом витрат є важливими компонентами системи обліку та внутрішньогосподарського контролю на підприємстві. Ця система інтегрує різноманітні управлінські елементи та використовує їх для адресації як поточних, так і стратегічних завдань.

Внутрішньогосподарський контроль за будівельно-монтажними роботами на будівельних підприємствах є критичною складовою управлінської системи. Цей контроль, що виступає невід'ємним компонентом системи управлінського обліку, дозволяє керівництву оперативно визначати найбільш продуктивні аспекти діяльності і виявляти області з найбільшим потенціалом для росту, що сприяє своєчасній корекції стратегій для оптимізації прибутків і покращення загальних результатів. Існування ефективної системи внутрішньогосподарського контролю стає ще більш важливим у контексті значних змін в організації та методології інформаційного забезпечення, особливо з урахуванням широкомасштабної комп'ютеризації управління та обліку сучасних підприємств, включно з будівельними.

Зважаючи на вищевикладене, можемо узагальнити специфічні об'єкти обліку та контролю в сфері будівництва, що спричинюють ключовий вплив на процеси управлінського обліку (рис. 1).

Аналізуючи особливості будівельної галузі та їх вплив на управлінські рішення та побудову системи управлінського обліку, можна встановити, що облікові дані у будівництві прямо залежать від обраної моделі управління. Ця модель, як правило, формується замовником на основі його досвіду у реаліза-

Рис. 1. Характерні особливості управлінського обліку для будівельних підприємств

Джерело: узагальнено авторами на основі [10]

ції будівельних проектів, доступних ресурсів та можливостей. З цього випливають задачі, що стосуються планування, розподілу управлінських функцій, прогнозування якості та обсягу будівельних робіт, а також планування підприємницьких і фінансових ризиків, що безпосередньо впливають на фінансове прогнозування вартості будівельних проектів. Різні учасники будівельного процесу мають свої специфічні цілі: інвестори зосереджені на економічній вигоді, замовники прагнуть до зниження капітальних витрат і мінімізації строків завершення проектів, підрядники націлені на максимізацію рентабельності своїх робіт, а інші фахівці шукають новий досвід та економічні переваги.

Для визначення вартості будівельних об'єктів важливе застосування кошторисних норм та нормативів ціноутворення в будівництві. Кошторисні норми представляють собою набір нормативно-технічних документів, які

включають стандарти, показники, положення, вказівки, інструкції, настанови, методичні рекомендації, необхідні для розрахунку вартості будівельних робіт. Кошторисні нормативи визначають стандарти витрат ресурсів (трудовитрати, часу роботи будівельної техніки, матеріальних витрат тощо), встановлені для замірів обсягу будівельних робіт у натуральних одиницях; ці нормативи також включають вартісні, процентні, індексні та ресурсні показники, прив'язані до одиниць вимірювання робіт і послуг у будівництві.

Згідно з наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 25 червня 2021 року № 162 «Про деякі питання ціноутворення у будівництві», було затверджено процедури застосування кошторисних норм та нормативів з ціноутворення для визначення вартості будівельних проектів [13], згідно яких вартість будівництва встановлюється у кілька способів:

- у фазі проектування, як частина кошторисної документації проекту;
- при формуванні цінових пропозицій учасників тендерів, де ціна може бути фіксованою або змінною;
- на етапі проведення фінансових розрахунків, коли вартість може коригуватися відповідно до умов контракту, залежно від типу договірної ціни;
- на стадії проектування кошторисна вартість будівельних об'єктів розраховується для планування інвестицій, фінансування проектів та встановлення передбачуваної вартості закупівлі. Ця вартість визначається на основі необхідності в робочій силі та матеріально-технічних ресурсах для реалізації проектних рішень, а також залежно від поточних ринкових цін на ці ресурси. Вона включає: прямі витрати, загальновиробничі витрати, інші пов'язані витрати, прибуток, кошти для покриття адміністративних витрат будівельних організацій, кошти на ризики учасників проекту, додаткові інфляційні витрати, податки та інші обов'язкові платежі.

Крім того, варто зазначити, що виокремлюючи особливості обліку витрат на будівельних підприємствах, вони відрізняються від інших галузей застосуванням специфічних методів, таких як нормативний метод та метод обліку за замовленнями.

Для обчислення та формування витрат, які відносяться до собівартості будівельно-монтажних робіт за окремими розділами витрат і для визначення незавершеного виробництва рекомендується скласти «Оборотну відомість по виробничих рахунках». Під час складання цієї відомості бухгалтер (контролер) може збирати інформацію за різними критеріями: об'єктами обліку (замовленнями, виробами і т. д.), за статтями витрат, відділами підприємства, самим підприємством, рахунками, підрахунками, кодами аналітичного обліку. Крім того, контролер (бухгалтер) може вказати період, за який необхідно отримати інформацію, та номер рахунку. На основі цієї відомості проводиться аналіз наявності незавершеного виробництва та його динаміка протягом відповідного періоду. Також аналізуються відхилення витрат від нормативних показників, і розробляються пропозиції щодо оптимізації витрат за різними статтями та напрямками, що впливає на кінцеві фінансові показники. Загалом, бухгалтер контролює витрати за різними розділами з метою виявлення причин відхилень та факторів, що впливають на їх появу, по всьому підприємству.

Дослідження літературних джерел [1–4] підтверджує, що для запобігання типовим порушенням в управлінських та облікових операціях у будівництві є доцільними такі заходи:

- вживати заходи щодо компенсації підрядниками сум переоцінки вартості виконаних робіт;
- зміцнити контроль з боку керівництва підприємства щодо правильності визначення вартості виконаних робіт та витрачання інвестиційних коштів на збір за забруднення навколишнього середовища;
- підвищити контроль за своєчасністю проведення розрахункових операцій у бухгалтерському обліку капітального будівництва;
- організувати роботу з прийняття наказів на підприємствах, своєчасне ознайомлення з ними та притягнення до дисциплінарної або матеріальної відповідальності посадових осіб, які допустили порушення фінансової дисципліни.

Застосування системного підходу до визначення шляхів удосконалення важливих аспектів управлінського обліку та внутрішнього контролю в будівництві має декілька переваг, серед яких:

- координація роботи облікових, аналітичних, прогностичних, контрольних і управлінських підрозділів на всьому циклі обґрунтування та ухвалення рішень у сфері будівництва;
- покращення якості контролю за виконанням інвестиційних та інших угод через полегшення доступу до необхідної обліково-аналітичної інформації з відповідним рівнем достовірності;
- швидка реакція на критичні відхилення в умовах господарської діяльності будівельного підприємства і їх наслідки;
- запобігання непередбачуваним збоям і помилкам під час будівництва та їх відображення в документах для подальшого аналізу [10–12].

Висновки. У післявоєнний період в Україні з'явиться потреба в активізації будівництва, яке охоплює як житлові, так і нежитлові об'єкти, а також інженерні споруди. Це зробить управлінський облік у будівництві більш актуальним, оскільки він спрямований на мобілізацію підприємницького потенціалу, зменшення витрат на будівельні роботи і, відповідно, на встановлення адекватних цін на будівельну продукцію, що є важливим для кінцевих користувачів.

Поточна бухгалтерська система, яка включає у себе складання фінансової звітності

та її подання користувачам, не відповідає потребам керівництва будівельних підприємств на різних рівнях. Тому для створення ефективної інформаційно-аналітичної бази для тактичного та стратегічного управління виникає необхідність у впровадженні ефективного управлінського обліку в будівництві. Грамотно організована система управлінського обліку в будівництві є однією з ключових складових успішного підприємства. Вона націлена на досягнення тактичної та стратегічної мети, ефективно вирішення важливих завдань, що виникають під час реалізації нових будівельних проектів.

Досліджено, що належним чином організована система управлінського обліку і внутрішнього контролю, яка супроводжується якісним методичним забезпеченням, гарантує надійне збирання інформації для прийняття управлінських рішень, ефективного управління та виявлення потенційних можливостей у будівництві. Доведено, що підхід до управлінського обліку і внутрішнього контролю будівельно-монтажних робіт залежить від структури організації будівельного виробництва, численності учасників,

самого процесу будівництва та природних умов.

Використання системного підходу для покращення управлінського обліку та внутрішнього контролю в будівництві сприятиме:

- узгодженню роботи облікової, аналітичної, прогностичної, контрольної та управлінської ланок на всіх етапах управлінських рішень;

- встановленню якісного контролю за дотриманням умов договорів через полегшення доступу до потрібної обліково-аналітичної інформації з високим рівнем достовірності;

- оперативному реагуванню на критичні відхилення в умовах виробничо-господарської діяльності будівельного підприємства;

- запобіганню непередбачуваним збоєм і помилкам під час будівництва.

Проаналізовані проблеми управлінського обліку і внутрішнього контролю в будівництві, а також надані рекомендації для їх вирішення, створюють основу для подальших досліджень у напрямку покращення бухгалтерського обліку, аналізу та контролю діяльності будівельних підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бондар М. І. Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю: монографія. Київ : КНЕУ. 2008. 256 с.
2. Диба В. М. Облік та аналіз необоротних активів: монографія. Київ : КНЕУ. 2008. 228 с.
3. Ізмайлов Я. О. Облік і аналіз капітальних інвестицій: організація і методика (на матеріалах гірничо-збагачувальних підприємств): дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09. Київ. 2009. 177 с.
4. Свірко С. В. Модернізація бюджетного обліку як інструмент успішної інтеграції національної економіки до світового господарства. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 5(155). С. 478–484.
5. Мурашко І. Бухгалтерський та управлінський облік як основа інформаційного забезпечення управлінської діяльності. *Економіка та суспільство*. 2022. №41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-48>
6. Скрипник С., Костенко Ю., Курей О. Управлінський облік на підприємствах України в умовах кризових явищ. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-32>
7. Павелко О. В., Власюк І. І., Попчук Д. О. Управлінський облік будівельних підприємств: характерні особливості організації та ведення. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 2(98). С. 200–217. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve2202219>.
8. Задорожний З.-М. В. Внутрішньогосподарський облік в будівництві: методологія та організація : дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.09 Тернопіль. 2007. 471 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/1525>
9. Павелко О. В. Фінансові результати основної діяльності будівельних підприємств: організаційно-методологічні засади обліку: монографія. Рівне : НУВГП. 2020. 604 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20055/>
10. Краєвський В. М., Пінчук К. С. Удосконалення управлінського обліку та внутрішньогосподарського контролю у будівництві. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2020. Вип. 5. С. 98–107. DOI: 10.33244/2617-5932.5.2020.98-107
11. Круліковська А. Ю. Особливості управлінського обліку витрат будівельного виробництва. URL: <http://intkonf.org/krulikovska-ayu-osoblivosti-upravlinskogo-obliku-vitrat-budivelnogo-virobniitstva/> (дата звернення: 30.04.2024).
12. Suprunova E. Transformation of new types accounting in the context of globalization and digitalization of the economy. *International Accounting*. 2018. Vol. 21, issue 8. P. 870–886. DOI: <https://doi.org/10.24891/ia.21.8.870>

13. Про деякі питання ціноутворення у будівництві: Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 25.06.2021 року № 162. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE36847> (дата звернення: 30.04.2024).

REFERENCES:

1. Bondar M. I. (2008). *Investycyjna diyalnist: metodyka ta organizaciya obliku i kontrolyu* [Investment activity: accounting and control methodology and organization: monograph]. Kyiv. KNEU. 256 p. [in Ukrainian].
2. Dyba V.M. (2008). *Oblik ta analiz neoborotnykh aktyviv* [Accounting and analysis of fixed assets: monograph]. Kyiv. KNEU. 228 p. [in Ukrainian].
3. Izmaylov Ya. O. (2009). *Oblik i analiz kapitalnykh investycij: organizaciya i metodyka (na materialax girnycho-zbaga-chuvalnykh pidpryyemstv)*. [Accounting and analysis of capital investments: organization and methodology (on materials of mining and concentrating enterprises)] dissertation PhD. 08.00.09. Kyiv. 177 p. [in Ukrainian].
4. Svirko S. (2014). Modernization of budget accounting as an instrument for the successful integration of the national economy into the world economy. *Actual problems of the economy*. Vol. 5 (155), pp. 478–484. [in Ukrainian].
5. Murashko I. (2022). *Buhgalterskij ta upravlinskij oblik yak osnova informacijnogo zabezpechennya uprav-linskoyi diyalnosti* [Accounting and management accounting as the basis of information support for management activities]. *Ekonomika ta suspil'svo* [Economy and society], vol. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-48>
6. Skrypnik S., Kostenko Y. U., Kurey O. (2023). *Upravlins'kyy oblik na pidpryyemstvakh ukrayiny v umovakh kryzovykh yavyshch* [Management accounting at Ukrainian enterprises in the conditions of crisis phenomena]. *Ekonomika ta suspil'svo* [Economy and society], vol. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-32>
7. Pavelko O. V., Vlasyuk I. I., Popchuk D. O. (2022). *Upravlins'kyy oblik budivel'nykh pidpryyemstv: kharakterni osoblyvosti orhanizatsiyi ta vedennya* [anagement accounting of construction enterprises: characteristic features of organization and management]. *Visnyk NUVHP. Seriya «Ekonomichni nauky»* [Bulletin of the NUVHP. Series "Economic Sciences"], № 2 (98), pp. 200–217. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve2202219>
8. Zadorozhnyi Z.-M. V. (2007). *Vnutrishnohospodarskyi oblik v budivnytstvi: metodolohiia ta orhanizatsiia : dys. ... d-ra ekon. nauk*. Ternopil, 471 p. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/1525>
9. Pavelko O. V. (2020). *Finansovi rezultaty osnovnoi diialnosti budivelnykh pidpryyemstv: orhanizatsiino-metod-olohichni zasady obliku: monohrafiia*. Rivne: NUVHP. 604 p. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20055/>
10. Krayevs'kyi V. M., Pinchuk K. S. (2020). *Udoskonalennya upravlins'koho obliku ta vnutrishn'ohospodars'-koho kontrolyu u budivnytstvi* [Improvement of management accounting and internal control in construction]. *Ekonomichnyy visnyk. Seriya: finansy, oblik, opodatkovannya* [Economic Herald. Series: finance, accounting, taxation], vol. 5, pp. 98–107. DOI: [10.33244/2617-5932.5.2020.98-107](https://doi.org/10.33244/2617-5932.5.2020.98-107)
11. Krulikovska A. Yu. *Osoblyvosti upravlinskoho obliku vytrat budivelnogo vyrobnytstva*. URL: <http://intkonf.org/krulikovska-ayu-osoblyvosti-upravlinskogo-obliku-vitrat-budivelnogo-virobnitstva/> (accessed April 30, 2024).
12. Suprunova E. (2018). Transformation of new types accounting in the context of globalization and digitalization of the economy. *International Accounting*. Vol. 21, issue 8, pp. 870–886. DOI: <https://doi.org/10.24891/ia.21.8.870> [in England].
13. On some issues of pricing in construction: Order of the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine № 162 (2021). Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/RE36847> (accessed April 30, 2024).